

Spontana rinolikvoreja: prikaz slučaja i pregled literature

Ika Gugić Radojković, Marcel Marjanović Kavanagh

Klinika za bolesti uha, nosa i grla i kirurgiju glave i vrata, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb,
Hrvatska

Adresa za dopisivanje: Ika Gugić Radojković, ikagugic@gmail.com

Uvod: Rinolikvoreja nastaje kao posljedica komunikacije sinonazalnog i subarahnoidalnog prostora, a označava gubitak cerebrospinalnog likvora kroz sinonazalni prostor. Rinolikvoreje dijelimo na primarne ili spontane i sekundarne. Sekundarne su mnogo učestalije, a najčešće su uzrokovane traumom. Spontane su rijetke, čine manje od 5% ukupnih rinolikvoreja, često predstavljaju izazov u postavljanju pravodobne dijagnoze, te se mogu komplicirati po život opasnim stanjima, poput akutnog meningitisa ili intrakranijskog apscesa. Radiološka obrada bi trebala biti usmjerena otkrivanju točne lokalizacije fistule, kako bi se moglo pristupiti kirurškom liječenju koji čini glavni izbor liječenja.

Opis slučaja: Prikazali smo bolesnicu u dobi od 52 godine s pojavom unilateralne desnostrane bistre sekrecije iz nosa. U uzorku nazalnog sekreta potvrđen je beta-2-transferin. CT-om je verificirana prazna sela turcika, a MR-om lokalizacija likvoreje kroz kribriformnu ploču u celule desnog etmoidalnog sinusa. Plastika defekta je učinjena endonazalnim pristupom, a za bolju vizualizaciju je intratekalno apliciran fluorescin.

Pregled literature: Pregledali smo PubMed-ovu bazu podataka s informacijama o literaturi vezanoj uz spontanu rinolikvoreju s posebnim osvrtom na dijagnostiku i kirurško liječenje endoskopskim transnazalnim pristupom.

Ključne riječi: rinolikvoreja, beta-2-transferin, endoskopski transnazalni pristup